

Titel: Geen

Spreker: H.J. Witteveen

Partij: VVD

Jaar: 1970

EMBARGO TOT ZATERDAG 23 MEI 12.00 UUR.

Hoofdpunten uit de inleiding van minister Witteveen voor de bijeenkomst van de V.V.D, op zaterdag 23 mei 1970 in Leiden.

In een politieke situatie vol onduidelijkheid kan het stellig als een positief punt worden beschouwd voor het Kabinet De Jong dat gedurende nu al bijna 3 jaar een zeer constructieve samenwerking van de vier regeringspartijen is mogelijk gebleken. Geklaagd is wel over de presentatie van het beleid; dit maakt het te meer van belang van de resultaten van dit beleid nu een overzicht te geven.

1) Het financieel economisch beleid moest uitgaan van de bijzonder moeilijke situatie in 1967. De fundamentele betalingsbalans- situatie was zeer onbevredigend: lopende rekening + voorraad- vorming waren in 1966 en 1967 respectievelijk 0,4 en 1 % van het nationale inkomen, terwijl de evenwichtsnorm 2,5 à 3 % bedraagt. Desondanks was er een ernstig werkloosheidsprobleem. De budgettaire situatie was zeer moeilijk bij een ongewijzigd uitgaven- beleid zou de uitgavenstijging f 1 miljard boven de gestelde grens van 6 % uit zijn gegaan. Bovendien was in het Gemeente- fonds een tekort ontstaan van f 300 miljoen.

Deze moeilijke problematiek is succesvol tot een oplossing gebracht.

Een zorgvuldig gericht en gedoseerd werkgelegenheidsbeleid slaagde erin de werkloosheid sneller terug te drukken dan in de vorige recessies het geval was zonder inflatie te veroorzaken.

Tegelijk werd een belangrijke verbetering van de betalingsbalans- positie bereikt door een begrotingsbeleid dat was gericht op een geleidelijke sanering van de overheidsfinanciën. De uitgaven- politiek werd in een aantal opzichten omgebogen, zodat de groei van de uitgaven binnen de grens van 6 % kon worden gebracht. Door een stringente begrotingspolitiek kon worden bereikt dat geen overschrijding van de begroting plaatsvond. Dankzij dit beleid kon in 1969 het fundamentele betalingsbalansevenwicht praktisch worden hersteld.

Dit succesvolle beleid bracht een sterke opbloei van de economie mede die nieuwe spanningen dreigde te veroorzaken. Het beleid werd daarom tijdig gericht op een afremmen van de te uitbundige groei.

Op deze wijze werd de mogelijkheid geschapen voor de verlaging van de loon- en inkomstenbelasting ter neutralisering van de gevolgen van de inflatie. Deze tariefsverlaging kan nu op verantwoorde wijze worden verwezenlijkt. Een wetsontwerp wordt voorbereid om deze tariefsaanpassing in de toekomst automatisch te doen geschieden.

Intussen bracht in 1969 de invoering van het nieuwe systeem van de omzetbelasting grote moeilijkheden mede. Het kabinet voerde hiermede de in het kader van de Europese Gemeenschap noodzakelijke beslissing van vorige kabinetten uit. De scherpe stijging van de consumptieprijs die hiervan het gevolg was, werd door een krachtig prijsbeleid in het voorjaar weer tot rust gebracht. Het beleid werd daarna gericht op doorbreking van de loon- en prijsspiraal. Het plan 1970 toont aan dat dit doel bij een ruime verbetering van het reëel besteedbare loon van 3 % dichterbij komt. Toch blijft de prijsstijging voor de gehele Westelijke wereld een ernstig probleem. In die Westelijke wereld neemt

Nederland thans gelukkig een rustige positie in, waarbij de gulden een der harde valuta*s is geworden.

2) Binnen het kader van dit financiële beleid kon toch op tal van terreinen zeer veel worden bereikt. Prioriteit werd o.a. gegeven aan;

Uitgaven 1967 1970

Ontwikkelingshulp 400 miljoen 800 miljoen

Stadsanering etc. 75 miljoen 150 miljoen

Invoering Mammoetwet -- 150 miljoen

Verlaging leerlingenschaal ---- 75 miljoen

Vrijtijdsbesteding en sport 100 miljoen 171 miljoen

Steun aan openbaar vervoer 72 miljoen 221 miljoen

Zo werd een dynamisch en evenwichtig begrotingsbeleid gevoerd.

3) Bovendien wordt op verschillende terreinen gewerkt aan belangrijke hervormingen. Bij Justitie: de hervorming van het ondernemingsrecht en van het echtscheidingsrecht. Bij Onderwijs en Wetenschappen: herziening van de bestuursvorm van de universiteiten en herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs.

Bij Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening: liberalisatie en grotere mogelijkheden particuliere bouw.

Bij Financiën werd een nieuwe wet op de vennootschapsbelasting door de beide Kamers aangenomen en wordt gewerkt aan vereenvoudiging der belastingen en aan een nieuwe wet Toezicht Krediet- wezen.

Op vele terreinen wordt zo een evenwichtige vooruitgang verwezenlijkt.

Zij die nog sneller en radicaler willen voortgaan zouden het evenwicht gemakkelijk kunnen verstoren. Beheersing en geduld zullen nodig blijven. Voortzetting van de huidige regeringscombinatie geeft daarvoor de beste waarborgen. Een goed verkiezingsresultaat van de V.V.D. zal daartoe de krachtigste bijdrage zijn.